

DƏRGİDƏ KİTAB

Orxan SAFFARI

«ƏSİRLİKDƏKİ
QIZILGÜL»

QƏBİR ƏZABI

– Bismillahir-rəhmanir-rəhim.
– Əlhəmdulillahi Rəbbil-ələmin,
– Ər-rəhmanir-rəhim,
– Maliki yəvmiddin,
– İyyakə nə'budu və iyyakə nəstəin,
– İhdinəs-siratəl mustəqim,
– Siratəlləzinə ən'əmtə ələyhim,
– ğəyri məğzubi ələyhim vələzzallin.
...Mərhumun ənvatına bir salavat zikr edək!
– Əşhədu ənna la iləhə illallah və əşhədu
ənnə Muhəmmədən rəsulullah!
– Allah rəhmət eləsin!
– İlahii, amiiin...
...Yas çadırına qəribə bir uğultu düşdü.
Hamı bir ağızdan "Fatihə" surəsini təkrarlayır,
bilməyənlər isə o birilərinə baxıb guya nəsə
deyirmiş kimi yalandan dodaqlarını tərpedir,
əllərini qunut tuturdu.

* * *

Hava o qədər isti idi ki, mağarda quraş-
dırılmış sərinkeş belə sərinlədə bilmirdi içərini.
Amma adamlar dayanmadan çay içirdilər.
Çadırdə isə heç kim çox qala bilmirdi. Qıraqdən
baxanda kişilərin hamısının boynunun ar-
xasındakı dəsmal elə gülməli görsənirdi ki,
utanmasan, bu mənzerəni bəy hamamına
bənzdə bilərdin.

Gələnlər çadırın yan-yörəsinə düşən
kölgəlikdə üç-üç, beş-beş dayanıb söhbətləşirdi.
Qapıdakı it də özünü kölgəliyə verib ətrafa
baxırdı. Mənə elə gəlirdi ki, o it hər şeydən
xəbərdir idi, hər şeyi başa düşürdü.

Mehdi isə gah qıraqda dayanıb gələnləri
qarşılıyır, gah da ora-bura yüyürdü. Ehsandan
nuş edib yas pulunu yazdırıb getmək istəyənlər
də elə Mehdiyə yaxınlaşıb ayaqüstü başsağlığı
verib gedirdilər. Mehdi gedənlərə baxıb döş
cibindən dəsmal çıxardır, boynunu-boğazını
silirdi.

Zərnişan xanımdən isə danışan yox idi.
Adətən, insan öləndən sonra arxasınca yaxşı

sözlər deyilir axı. Amma bu dəfə gözlənilən
kimi olmamışdı. Bir-birinin qulağına əyilib,
hətta Zərnişan xanımın goruna söyənlər belə
tapılırdı.

Bir də hamı Mehdiyə başına toplaşır, hərə
bir yerə dartışdırıb bu illər ərzində harda oldu-
ğunu, nə etdiyini soruşurdu.

Deyən lazım, bu qaçaqçaqda yeridirmi heç?!

Yalandan da olsa, kişilərin mağarında "Əşi,
vaxtsız-vədəsiz getdi, heç ölməli adam deyildi"
sözünü belə bir nəfər demirdi. Zərnişan xanımın
şəkli elə miskin qalmışdı ki çadırdə, başını çe-
virib baxan belə yox idi. Şəklin üzündən
darıxmaq yağırdı sanki. Həm də elə bil qəsdən
qaşqabaqlı şəklini vurmışdular. Qıraqdən elə
təəssürat yaranırdı ki baxan da, elə bilərdi,
Zərnişan xanım şəkildən danışır, qışqırır, insanlar
isə ona fikir vermirdi.

Bütün bunların fonunda isə molla Quran
oxuyur, adamlar ara-sıra candərdi salavat
çəkirdi.

* * *

Günorta saat 3 idi. Təxminən bir saat sonra
mağarda heç kim qalmadı. Mehdi və başqa bir
neçə yaxın qohumu əlavə adamların gələ
biləcəyini də düşündüyündən gözləyirdilər.

Bu dəm doqqazın ağzında dayanan polis
məşinindən düşən müstəntiq ağır addımlarla
yeriyərək Mehdiyə yaxınlaşdı.

– Allah rəhmət eləsin, başınız sağ olsun!

Mehdi:

– Ölənlərinizə rəhmət, buyurun, keçin,
içəridə oturun, – deyib, – mağarın qapısından
həyətdəki uşaqlara boylandı:

– Bura əlavə boşqab, yemək gətirin. Ay
uşaq, sən də çay gətir!

– Yox, mən keçməyim, heç nə lazım deyil.
Çox sağ olun. Zəhmət olmasa, Siz mənimlə
gəlin gedək. Bilirsiniz, artıq iş başladılmalıdır. –
Müstəntiqin soyuq cümlələri Mehdiyə tərini
soyutdu.

* * *

Rəhmətlik 75 yaşlı Zərnişan xanımla bağlı cinayət işi başlandı. Daha doğrusu, bu ölüm hadisəsində gizli qalmış tərəflər, qaldırılmış iddialar var idi.

Zərnişan xanım uzun illər idi ki, tək yaşayırdı. Oğlu Mehdi də illərdir ki, Norveçdən Allahın bir məktubunu belə göndərməmişdi. Nə qədər axtarsalar da, heç kim tapa bilməmişdi onu. Günlərin birində də Zərnişan xanımın son günlərində qəfildən peyda olmuşdu.

Yaxınlarından birinin dilindən ironiya ilə eşitdim:

"Mehdi anasının ölümünə yaxın zübur elədi".

Cinayət işinin təfərrüatında Zərnişan xanımın yaxınları tərəfindən sui-qəsdlə öldürüldüyü güman edilirdi. Bu, bir az da inandırıcı səslənirdi. Şəhərin müxtəlif yerlərində bahalı mülkləri, banklarda adına yarım milyona yaxın pul və başqa əmlak, buna baxmayaraq, ortada bir varisin olmaması, Mehdi qəfil gəlməsi və Zərnişan xanımın ölümü bundan şübhələnməyə əsas verirdi. Bütün oxlar isə Mehdi göstərirdi.

Düzü, Zərnişan xanım, kobud desək, bəlkə də, çox yaşamışdı. Çoxu onu qəddarlığına və əzazil olduğuna görə sevmirdi. Ahıl yaşında belə başqalarına əzab verən, xoş davranmayan bir qadını sevmək, mənə də, çətin məsələdir. Həyatında işləyən fəhlələrdən tutmuş, getdiyi yerlərdə gördüyü heç kəslə xoş danışmaz, heç kimə gülməzdi. Saçında bir ağ tük belə yox idi bu ahıl yaşında.

Baxımlı qadın idi. Həmişə xına qoyar – lap cavan qızlar, gəlinlər kimi tez-tez gözəllik salonuna gedərdi. 75 yaş heç cür vermək olmurdu ona. Adətən, onun yaşında olan qadınlar yekə bir kəlağayını başına salıb, ucunu da çiyindən atırdı. Zərnişan xanımda isə nənəliyi xatırladan heç nə yox idi. Bircə yaşından başqa.

Bir nənə təsəvvür edin, saçları qaynaq, dartılmış üz və qaşlar, pedikürlü, çantası ilə

eyni rəng pomada, son model android telefonu, pulqabısı və daha nələr, nələri. Qəribə idi. Onun bədəni də qırıq əldən düşməmişdi. Bu yaşda, bu qədər şarmıla onu Alla Puqaçovaya bənzətmək olardı.

Nədənsə mənə elə gəlir ki, nənə belə olmalı deyil. Əlini sinəsinə atıb pul çıxardan, kapron corabını pul qabı edənlerdir nənə. Amma məndən kimsə bu barədə soruşmadığı üçün susub yerimdə oturmuşam.

* * *

Əslində cinayət işi Zərnişan xanımın yoxluğunun 30-cu günündə açıldı. Ona qədər 10 gün ərzində 3 dəfə polis idarəsinə gedib ifadə vermişdi Mehdi. Amma tam prosedur üçün mərhəmətin "40"-nın çıxmağını gözləyirdilər.

Mehdi hazırlaşdı müstəntiqə yola düzəldi. Onsuz da evdə adam çox idi, əgər başsağlığına əlavə adam gələrdisə, qarşılayacaq kimsə vardı.

Ortada gəzən söz-söhbətdən qonşular belə Zərnişan xanımla oğlu Mehdi öldürdüyünü düşünürdülər. Axı həm də hadisələrin gedişatı bunu göstərirdi. Amma heç kimin əlində buna dair sübut yox idi.

Başqa da heç kimdən şübhələnmirdilər hələ ki. Çünki Zərnişan xanımın evinə heç kim gəlib-gətməzdi. Oğrular belə.

Ona görə oğrular belə deyirəm ki, bir neçə il əvvəl yaşadığı yerdə oğurluq hadisəsi də olmuşdu. Qonşuluğundakı kasıb bir evə oğru girmişdi. Amma evdən cəmi bir az qır-qızıl apara bilmişdi, vəssalam.

Ev sahibi hadisədən xəbər tutanda məhəllənin ortasında hövlnək şəkildə üzünü evinə tutub, "Ay oğru, aqlın yoxdu? Görürsən qoca arvaddı, evi də saray kimi. Niyə onun evinə girmirsən, gəlib mənə ikiadamlıq evimi dağıtmısan? Ay sənənin bağırn yarılısın elə" demişdi.

O vaxtdan hamı bu söhbəti deyib uğunurdu...

* * *

Müstəntiq Mehdi sorğu-suala tutmuşdu.

– Bu illər ərzində harda idin? Düz 12 ildir ki, səndən xəbər yoxdur!

– 25 yaşım var idi evdən çıxanda. Atamla yola getmədim. Düzü, atamdan zəhləm gedirdi. Gün verib işıq vermirdi mənə. Bir dostumun köməkliyi ilə ölkədən çıxdım o vaxt və bir daha nə olur-olsun qayıtmamağa özümə söz verdim.

– Niyə yoxa çıxmışdın?!

– Dedim axı, atama görə. Heç vaxt sevmədim onu. Onun əlindən qaçdım. Çox keçmədi ki, atam öldü. Amma yasına da gəlmədim. Bir ara Azərbaycanda yaşayan yaxınlarımla vasitəsi ilə xəbər alırdım ailəmdən. Sonradan onlarla da əlaqəni kəsdim.

– Bəs indi niyə qayıtdın? Ananla da münasibətlərin yaxşı deyildi?

– Qayıtmağımın səbəbini dəqiq deyə bilməyəcəm. Mən orda evliyəm, övladlarım var. Xüsusi bir səbəb yoxdur həm də. Sadəcə, vətənə gəlmək istədim, gəldim. Böyüdüyüm yerlər üçün, vətən üçün yaman darıxmışam. O da ki belə oldu. Açıqı, o qədər bezmişdim ki həyatdan. Heç kim üçün darıxmır, heç kimin ölümünə pis olmurdum. Anam mən gedəndən sonra 5 il məni axtarmağa davam edib, tapmayıb. Sonra ümidini kəsib, sonra hər şey yoluna düşüb və mən yavaş-yavaş heç kimin yadına düşməmişəm. Bəziləri də öldü bilib. Bunların hamısı əzablı mənə. Qınamayın e, bərkimişəm bir az da. Bəlkə, rahat danışmağım sizə qəribə gələ bilər. Qadın olsam, saçlarımı yoldardım, bəlkə də. Nə bilim... Anamla münasibətlərim deyəndə ki, illərdi üzünü görmür, səsini eşitmirdim. Evə gəlib çıxanda həyəcədən özünü itirmişdi. Yaşlı qadındı. İllərdi oğlunu görmür. Başqa necə olmalı idi ki?

– Aydınır. Bəs Zərnişan xanım necə keçindi? Yanında idinmi? Yanında deyildinsə, harda idin?

– Ürəyi tutub anamın. O, lap cavanlıqdan şəkər xəstəsi idi. Yaşlanıb arvad, yəqin, özünə yaxşı baxmayıb... Mən o keçinəndə yanında

deyildim. Xəbəri alıb evə qaçmışam. Həyətdə keçinib, səs-küy salıb əvvəlcə, qonşular görəb.

– Hadisə baş verən vaxt harada idin?

– Uşaqlıq dostumgildə. Evimizə yaxın qalır.

...Mehdi verilən bütün suallara səbirlə, tək-tək cavab verirdi. Müstəntiq onu çaşdırmağa çalışsa da, sualları nə qədər təkrar versə də, eyni sözləri deyirdi. Amma sorğudan sonra ifadə üçün gələn qonşuların əslində Zərnişan xanımı dünyasını dəyişən zaman yox, dəyişdikdən sonra gördükləri bəlli oldu. Ortaya onun qəsdən öldürüldüyü qənaəti çıxırdı bu məqamda. Bəs Mehdi niyə elə demişdi ifadəsində? Qonşular onu öldükdən sonra, Mehdi isə öləndə gördüyünü demişdi.

* * *

Zərnişan xanım Bibiheybət Məscidinin qəbiristanlığında dəfn edilmişdi.

Bir neçə gün davam edən istintaq proseslərindən sonra qəbrin açılması üçün məhkəmənin qərarı çıxdı. Cinayət işinə baxan müstəntiq, prokuror və məhkəmədən bir nəfər gəlmişdi. Zərnişan xanımın bir yaxın qohumu və Mehdiyənin özü də prosesdə iştirak edirdi.

Qəbrə açıb, qadının üzərində zorakılıq əlamətlərinin olub-olmamasını müəyyənləşdirmək üçün ekspert müayinəsi aparmaq lazım idi.

Qəbrin açılması üçün elə qərarın sabahı gün məzarlığa gəldilər. Fəhlələrə göstəriş verildi. Çox keçmədi ki qəbir açıldı.

Təxminən 20–25 dəqiqə sonra, necə deyərlər, kəfənin ucu da göründü.

Elə ki kəfəni açdılar, hamını heyrət bürüdü bir anda. Dəhşətli mənzərə idi. Qadının saçları o qədər uzun idi ki, ayaqlarına bağlanmışdı. Gözləri bərəlməmiş, ağzı açıq, bədəninin yarı hissəsi çürümüş bir vəziyyətdə. Bir anda ətrafı bürüyən cəsədin iyi adamın az qala başını çartlatsın. Hamı bir-birinin üzünə baxır və nə deyəcəyini bilmirdi. Adətən, cəsəd yerindəcə müayinə olunur. Amma bu vəziyyətdə morqa aparılmalı idi. Zərnişan xanımın bədəninə

kəsilmiş-deşilmiş yerlər var idi. Boğazı isə gömgöy.

Başladılmış cinayət işinə əlavə adamlar – meyidi yuyan 2 qadın da cəlb edildi. Kiçik ehtimal olsa da, onlardan da şübhələnirdilər.

Bəlkə, meyidi yuyanlar belə etmişdi?!

İlk dəfə bu cür halla qarşılaşan müstəntiq belə nə olduğunu anlamağa çalışır, məhkəmələr zamanı hamını dəfələrlə sorğu-sual edirdi.

İlkin ifadələrdə Zərnişan xanımla onu yuyanların bir əlaqəsinin olmadığı və heç bir səbəbə belə edə bilməyəcəkləri bəlli oldu. Zərnişan xanımın saçlarının ölməmişdən əvvəl çiyinlərindən olması isə vəziyyəti çətinləşdirirdi.

Mehdi artıq saxlanılmışdı. Məhkəmə bitənə, cinayət işinə xitam verilənədək azadlıqda ola bilməzdi.

Bu işdə Zərnişan xanımın bütün yaxınları sorğuya çəkildi. Əsas şübhəli isə oğlu Mehdi idi. Hətta saxlanılan zaman Mehdi döymüşdülər də. Sonuncu məhkəməsində dirnaqları qopmuş, gözlərinin altı göyərmiş və sallanmış vəziyyətdə idi. Amma Mehdi belə iş tutmadığını deyir, cinayəti boynuna almırdı.

Məhkəmədə ifadə zamanı Zərnişan xanımın yaxınlarından biri bu hadisənin Allahın onun günahlarına qarşı verdiyi əzab olduğunu bildirdi.

Əlavə etdi ki, bunu ona məcsidin axundu da deyib. Necə oldu ki, saçlar birdən-birə uzandı və ayaqlarına bağlandı? Qəbir əzabıdır, Allahın qəzəbinə tuş gəlib, cənab hakim! – deyə həyəcanlı şəkildə ifadə verirdi.

Artıq hamı bu məsələdən xəbərdar idi. Bir anda bütün eşidən-bilən bu hadisədən danışır, söz düşəndə isə Allahın verdiyi bir işarə olduğunu, ona ibadət etməyənləri də belə əzab gözləyəcəyini deyirdilər bir-birlərinə.

Hərədən bir söz çıxırdı. Biri qəbrin içində ilan olduğu, biri onu şeytanın boğduğunu, biri də ağzına nə gəldi, deyirdi. Amma təbii ki, məhkəmə məsələyə hüquqi yanaşmalı idi.

Mehdi isə hər dəfə eyni sözləri deyir, eyni ifadəni verirdi.

Aylarla davam edən cinayət işinə heç cür xitam verilmirdi. 7 ay sonra isə əsaslı bir dəlil olmadığından sonuncu məhkəmədə işin icraatına xitam verildi. Sanasan, məhkəmə belə Zərnişan xanımın cəsədinin o halda olmasını qəbir əzabı deyə qəbul etdi.

Azadlığa çıxan Mehdi evə – Zərnişan xanımın keçindiği yerə gəlib başını göyə qaldırdı. Ətrafda heç kimin olmadığını yəqin etdikdən sonra həmin yerə baxıb gülümsündü.

ADSIZ HEKAYƏ

Kafenin qarşısındakı pensionerlərdən biri paltosunun düymələrini bağlaya-bağlaya dilucu "hava yaman bürküdü, yəqin, səhərə yağar" deyib qəlyanını alışdırırdı. Çoxdandır qəlyan çəkən yaşlı adam görmürdüm deyə, üç-dörd saniyə tüstüsünə tamaşa elədim. Özüm də siqaretimdən sonuncu dərin qüllabı alıb yan tərəfdəki kondisionerin altına qoyulmuş içi siqaret kötökləri ilə dolu vedrəyə vıyıldatdım.

Kafeyə girən kimi küncdən bir masanı gözaltı edib əyləşdim. Bu masa mənə yaşı səksəni adlamış Mirələm babamı xatırlatdı. İkinin də hərdənbir əsməcəsi tuturdu.

Çantamdan kompüterimi, qeyd dəftərimi, telefonumu, siqaret və alışqanımı da çıxarıb masaya qoydum. Rahatlanandan sonra da üzümü axsaq, ortayaşlı qadına tutub pivə ilə qızardılmış balıq verməyini xahiş etdim. Üzündə gəncliyini kafelərdə keçirmiş bir adamın hekayəsi yazılmışdı. Amma ona qoca da demək olmazdı. Deyəsən, bu kafedə onunla mədəni

danışan tək mən idim. Gözləri inamsızca mənə baxırdı. Elə bil onunla ilk dəfədir bu cür xoş danışmışdılar..

Kompüterini yandıraraq, bir siqaret alışdırırdım. Düşündüm ki, burada dünən gecədən yarımçıq qalmış hekayəmi bitirərəm. Həm də, səsliliküylü yerlərdə bir qırağa çəkilib yazmaq xüsusi zövq verir mənə. Həmin an özümü dəhi hesab edirəm. Sanki nəşə baş verib, yüzlərlə adam bir istiqamətdə qaçır. Mən isə kimisə axtarırmış kimi həyəcanlı şəkildə insan izdihamının əksinə gedirəm. Hekayələrimin qəhrəmanları da bəzən kafenin daimi müştəriləri olur elə. Onların danışığından qopardıqlarımı obrazlarımla əyninə biçdiyim də olur hərdən.

Üzbəüz masadakı kişilər araq içirdilər. Fikir verdim ki, kişilərdən birinin qulağı yoxdu. Diqqət çəkməmək üçün başımı aşağı salıb xəlvəti qulağındakı yoxluğa baxdım. Qulaqsız adam mənə dəhşət maraqla oymuşdu. Nədənə onun qulağına baxa-baxa əlimlə öz qulağımı yoxlayırdım. "İndi onu söysəm, yəqin, mənə

eşitməz" deyə içimdə düşünüb gülümsünürdüm. Eşidən qulağı o biri tərəfdə tək-tənha dayanmışdı. Hiss etdim ki, qulaq sevgilisindən ayrılmış adam kimi kədərlə səsləri qəbul edir. Ağılıma Van Qoqun kəsilməmiş qulağı gəldi. Bir də nədənsə bir müddət əvvəl qulağı kəsilən kriminal avtoriteti xatırladım. Qulaqsız yaşamağın necə olduğu haqda öz-özümə müdrikcəsinə düşünürdüm.

Gördüyüm bu mənzərəni – o qulaqsız kişini nə vaxtsa yazmaq üçün qeyd dəftərimə də köçürdüm. Bu dəftərçənin içində müxtəlif insanlar, daha doğrusu, obrazlar uyuyur. Zamanla onları dirildir, təzədən can verirəm. İndi qulaqsız kişidən yazacağım hekayənin eskizini qaralayarkən ağılımdan qəribə bir fikir keçdi: qulaqsız yaşamaq dadsız yeməyi mədəyə ötürməkdir. Bu dahiyənə fikrimin gələcəkdə tirajlanacağını düşünüb qeyd dəftərimə yazdım.

Pivədən qurtumlaya-qurtumlaya hekayəyə göz gəzdirdirdim. Bu dəm sağlıq demək üçün araq stəkanını qaldıran kişi, söyə-söyə kafedə işləyən qadını çağırırdı. Qadın gələndə əlini onun belinə dolayıb özünə elə çəkdi ki, elə bil ilan ağaca sarıldı.

Bir ucdan hekayəmi yazmağa davam edir, o biri ucdan da söhbətlərə qulaq asırdım. Kiçik kafelərdə yığışan bu işsiz-gücsüz adamların yarısı siyasətdən, yarısı da məişətdən danışır həmişə. Elə digər masada da köynəyinin boğazı ütüsüz olan kişi arvadından ağızdolusu narazılıq edirdi.

Araq içən kişilər isə araya salıb mənim də sağlığımıza içdilər. Gülümsünüb, sağ ol demək üçün əlimi sinəmə sıxdım. Hörmət əlaməti olaraq başımı da ehmalca aşağı əydim.

Sıxılmağa başlasam da, durub getmək fikrim yox idi. İçib bir-birini tərəfləyən, ölkə gündəmi, dünyada baş verən hadisələri özlüyündə qətiliklə müzakirə edən adamlar bir az da doğma gəlirdi mənə. Kompüterini açıq saxlayıb ayaqyolu üçün çölə çıxdım. İçəri siqaretlə girsəm də, əlimə ala bilmək imkanım olmadığı üçün tüstü gözümə

doldu. Gözümü yuman kimi də elə bil bir göz qırpımında intihar etdi siqaret. Dəmir lövhələrə çırpılaraq (Dəmir lövhə isə təzə aldığı köynəkdir) unitaza düşdü.

"Yağmursuz havalar" hekayəsini xatırladım. Hekayə bu cür başlayırdı:

"Dünən tualetdən çıxıb kəmərinə bağlaya-bağlaya fikirləşirdi, bəlkə, özünü öldürsün."

Amma mən özümü öldürmək yox, yarımçıq hekayəmi bitirməyi düşünürdüm.

İçəri girəndə yenə kafeni işlədən qadını o kişinin qolları arasında gördüm. Bilmirəm niyə, nədənsə o kişinin arvadını təsəvvür elədim. Allah bilir, necə əzab verir ona bu ilanaoxşar.

Əyləşib yenidən qeyd dəftərimdəki cızmaqaralara göz gəzdirdim. Yarım qalmış pivəmi də başıma çəkib, yenisini sifariş verdim. Ayaqyolunda intihar etmiş siqaretimi unutmaq, yerini doldurmaq üçün də bir siqaret yandırdım. Dərin bir qullab alıb, əziz xatirəsinə ithaf elədim..

Erməni əsirliyində olan bir qızdan hekayə yazırdım dünəndən. Hekayədə həm atamın müharibə vaxtı gördüyü dəhşətli hadisələri, həm də əsirlikdə olan qadının danışdıqlarını yazırdım.

– Axşam məclis quruldu. Erməni əsgərləri donuz və qaban ətindən kabab bişirmişdilər. Mən o biri otaqda əlləri bağlı, bir küncə qısılmışdım. İçəri daxil olan erməni Azərbaycan dilində söyüş söyərək məni ayağa qaldırdı. Sonra da əsgərlərin yeyib-içdiyi otağa gətirdi. Artan adlı əsgər arağı qaldırıb, qolumdan tutdu. Erməni dilində sağlıq deyib, gülüşməyə başladılar. Arağı içib, qolu ilə ağzını sildi. Məni də özünə çəkib, dizlərinin üstünə yıxdı. O biri əli ilə də yaxamı cırdı. Bütün əsgərlər şaqqanaq çəkib gülməyə başladılar. Mən müqavimət göstərərək ona şillə atdım. Necə qəzəbləndisə, güclü bir şilləylə qarşılıq verdi, yerə sərildim. Sonra da erməni dilində söyüş söydü:

– "Այս խմբավորումը դուրս է ալստեղից" – Ays xmkavorvm dors e aysderid

– deyə başlayırdı hekayəm.

Yazdığım bu hekayəni heç cür tamamlaya bilmirdim. Fikrimi bir az da kafedəki bu qadın dağıdırdı. Nədənsə onu da bu kişilərin əsarətində hiss edirdim.

Qəfil üz bəzə masadakı bir qulağı olmayan kişi üzün mənə çevirib dilləndi:

– Çox istəyirəm də Laləni.

Gülümsündüm:

– Həə...

Bilmirəm, bu xoş təsadüfdür, ya başqa nəşə, yazdığım hekayədəki qadının da adı Lalə idi.

– Lalə, limon gətir, özün də gəl otur biznən...

– qulaqsız dilləndi.

– Qardaş oğlu, gəl, sən də nuş elə bizimlə. Utanma. Lalə də özümüzünküdür e.

– Sağ ol, dayı. Nuş olsun sizə! – deyib, təşəkkür etdim.

Lalə limonu gətirib onların yanında əyləşdi. Mən artıq bu mənzərədən narahat olurdum. Hekayədəki Lalə ilə kafedəki Lalə arasında çaşbaş qalmışdım. Hiss edirdim ki, kafedəki Lalədən də yazıram.

Bir qulağı olmayan kişi qolunu Lalənin boynuna doladı. Elə bildim, bu dəqiqə dizlərinin üstünə yığıb, yaxasını cıracaq.

– Qolunu çək, ağırdı! – Lalənin, axır ki, səsi çıxdı.

Qulaqsız kişi qəzəbləndi:

– Az, dayan görüm, əsəbiləşdirmə məni.

Lalə onun sarmaşıqtək qollarını çiyindən atıb saçlarını düzəldə-düzəldə mənə baxıb gülümsədi. Hiss etdim ki, bir az da utandı.

Onu qucaqlamaqdan doymayan kişi də əlini yuxarı qaldıraraq yenidən sağlıq demək üçün işarə elədi.

Hekayəni davam eləməkdə çətinlik çəkirdim. O Lalədən yazmağıma bu Lalə heç cür imkan vermirdi. Bir tərəfdə əsirlikdə olan, zorlanan, narazı Lalə, bir tərəfdən də özünü əsir etmiş, öz xoşu ilə zorlanan, taleyindən narazı Lalə. Onların həyatındakı bəzi oxşar cəhətlər məni çaşbaş salırdı.

Artıq iki saatdan çox bu kafedə otursam da, yaxşı yaza bilməmişdim. Yarım saat sonra gedəcəyimi qərarlaşdırdım. Elə bu vaxt yan masadakı yeyib-içənlər durub getməyə hazırlaşdılar. Hamısı ayrı-ayrılıqda Laləni qucaqladı. Lalə onların üzünə xoş, amma bir o qədər də nifrətlə gülümsəyirdi. Ya da mən belə hiss edirdim. Bəlkə də, hekayədəki Lalənin qəzəbi bu Laləyə də keçmişdi.

Artıq kafedə tək mən qalmışdım. Yavaş-yavaş hazırlaşırıdım ki, çıxam, qəfil Lalə:

– İki saatdı o kompüterdə nə yazırsan? – gülümsünərək soruşdu.

– Hekayə...

Bu sözümə bəndmiş kimi körpə uşaq misalı sevindi.

– Aa, yazıçısan?! Kitabın var?! Şeir də yazırsan?!

Suallarına yolaverdi cavablar verdim.

– Məktəbdə oxuyanda çoxlu kitablar oxuyurdum mən də. Amma indi hamısı da yadımdan çıxıb, – qəşş elədi. – Mənə kitab verə bilərsən?

– Hə, əlbəttə. Hansı kitabı istəsən, gətirərəm.

– Öz kitabımı da verərsən, oxuyum. Maraqlı olar, yəqin. Nədən yazırsan ki? Bəs indi nə yazırdın?

– İndi müharibədə əsirlikdə olan bir qız haqqında yazırdım, Lalə.

– Adı nədir hekayənin?

– "Əsirlikdəki qızılgül".